

*О.М. Кондрашева, Є.В. Ковальова, М.М. Волкова
(ВСП «Фаховий коледж інженерії,
управління та землевпорядкування
Національного авіаційного університету», Україна)*

Аналіз економіко – математичних знань, що сприяють ефективному прийняттю рішень індивідуальному підприємцю.

Аналізуються причини структурних зрушень трудових ресурсів України під час військового стану, які приводять до збільшення кількості індивідуальних підприємств. Пропонується зміст інтелектуальної підтримки індивідуальних підприємств яку можуть здійснювати провідні фахівці Національного авіаційного університету.

Творча дослідницька група вивчає теоретичні аспекти діяльності фізичної особи підприємця в Україні під час військового стану. Зокрема, досліджує доцільність і зміст інтелектуальної підтримки індивідуального підприємця. Виходячи з гіпотетичної думки, що на сьогодні індивідуальними підприємцями стають як кваліфіковані спеціалісти з вищою, але не фаховою, економічною освітою, так і робітники різних професій, які до повномасштабної війни в Україні працювали на промислових та іншого виду діяльності підприємствах різної форми власності, і за різних причин і обставин втратили своє робоче місце. В процесі підготовки до фахової ефективної індивідуальної торгівельної діяльності, наприклад, крім правових, юридичних, санітарно-гігієнічних, загальноекономічних, спеціальних знань торгівельного бізнесу, корисними для них можуть стати знання класичних економіко-математичних теорій, які сприятимуть усвідомленій розробці стратегій поведінки і прийняттю ефективних рішень розвитку власного бізнесу в сучасних ринкових відносинах, специфічних, під час військового стану в Україні.

Таблиця 1.

Початковий список економіко-математичних теорій

№	Назва теоретичних засад	Основні факти	Можливе використання
1.	Теорія запасів	Моделі оптимального запасу продукції за критеріями мінімізації збитків від її зберігання і дефіциту.	Формування політики зберігання і збуту продукції.
2.	Динамічне програмування	Емпіричні криві математичного сподівання прибутку, як функції повних	Оптимальний розподіл продукції по торговельним точкам. Формування політики

		капіталовкладень (складські приміщення, магазини, реклама тощо).	оптимального прибутку при фіксованому капіталовкладенні.
3.	Ланцюги Маркова	Елементи теорії ланцюгів Маркова.	Розробка оптимальних політик діяльності на основі прийняття послідовних рішень.
4.	Теорія черг	Формули обчислення основних характеристик черги (середній час обслуговування замовника, середній час простою, середній час очікування замовником обслуговування).	Розробка ефективної політики ранжування замовників і послідовності обслуговування.
5.	Теорія лінійного впорядкування	Діаграма Ганта. Алгоритм Джонстона.	Розробка ефективної послідовності двоетапних, трьохетапних дій.
6.	Теорія ігор з «природою»	Критерій отримання максимального виграшу. Критерій здійснення мінімального ризику.	Розробка стратегії діяльності в умовах невизначеності об'єктивної дійсності.
7.	Основи теорії корисності	Теоретичні аспекти побудови дерева рішень на основі безумовного грошового еквівалента (БГЕ). Використання БГЕ в аналізі діаграми рішень.	Розробка стратегії і тактики поведінки на відповідному ринку в умовах невизначеності і на основі БГЕ і власної кривої π - байдужості.

Українському виробнику, в силу зазначених вище причин, а також причин, пов'язаних з емоційним, психологічним, психічним станами – наслідками щоденного переживання війни, особливо середнього і зрілого віку, який довгий час працював у виробничому колективі і відчув втому, «вигорання» в ньому, в процесі прийняття рішення змінити (індивідуалізувати) свою діяльність, корисно усвідомити, що рішення, які приймалися в минулій професійній діяльності або особистому житті найчастіше стосувались задач, в яких або найкращий варіант інтуїтивно був очевидним і без спеціальних аналізів і діагностики, або задач не першочергових і важливих, які не вимагали пильної уваги і ґрунтовного зосередження.

Індивідуальний підприємець об'єднує в собі багатопрофільну і багатогранну діяльність. Ось чому йому корисна інтелектуальна підтримка не тільки в питаннях «як діяти?», але і «чому так варто діяти?», і не за рахунок отримання нової, «чергової» освіти, яка може затягнутися на роки, можливо, а за рахунок компактного, щільного, цілеспрямованого навчання «основному, необхідному, своєчасному і сучасному». Освітні послуги в такій інтелектуальній підтримці мають змогу надавати, наприклад, провідні університети нашої країни, зокрема Національний авіаційний університет, в якому працюють теоретики і практики з світовим визнанням найвищого фахового рівня.

Список літератури

1. Лавров Є. А., Перхун Л. П., Шендрик В. В. та ін. Математичні методи дослідження операцій: підручник. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 212 с. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/231761641.pdf>
2. Лисенко О.І., Алексеева І.В. Дослідження операцій. Конспект лекцій / Уклад.: – К: НТУУ «КПІ», 2016. – 196 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/17665/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82_%D0%94%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf
3. Кондрашева О.М., Волкова М.М., Ковальова Є.В. Задача обслуговування оптимального обсягу придбання продукції для збуту, за критерієм допустимого прибутку, індивідуальним підприємцем. //Матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології». 1-3 бер. 2023. – К: НАУ, 2023. – С. 87-90.